

30. november 2010

Supplerende kommenteret dagsorden vedrørende rådsmødet
(ECOFIN) den 7. december 2010

- 1) Moms – forlængelse af regel om minimumsniveau for normalsatsen
 - *Vedtagelse*
 - KOM(2010) 331*
- 2) Forslag til ny momsforordning
 - *Vedtagelse*
 - KOM(2009) 672*
- 3) Postmoms
 - *Fremskridtsrapport*
 - KOM(2003) 234, KOM(2004) 468*
- 4) Administrativt samarbejde på skatteområdet (bistandsdirektivet)
 - *Politisk enighed*
 - KOM(2009) 29*
- 5) Adfærdskodeks for erhvervsbeskatning
 - *Rapport til Rådet/Rådskonklusioner*
 - KOM-dokument foreligger ikke*
- 6) Forslag til forordning vedr. short selling mv.
 - *Fremskridtsrapport*
 - KOM(2010) 482*
- 7) Styrket økonomisk samarbejde: Opfølgning på Det Europæiske Råd den 28.-29. oktober 2010
 - *Rapport til Rådet*
 - KOM-dokument foreligger ikke*
- 8) Forberedelse af Det Europæiske Råd den 16.-17. december 2010
 - a) Rapport om behandling af systemiske pensionsreformer under Stabilitets- og Vækstpagten
 - *Rapport til Det Europæiske Råd*
 - KOM-dokument foreligger ikke*
 - b) Permanent mekanisme til løsning af gældskriser
 - *Politisk drøftelse*
 - KOM-dokument foreligger ikke*

- c) Bankafviklingsfonde og beskatning af den finansielle sektor
 - *Rapport til Det Europæiske Råd*
KOM(2010) 254

- 9) Sundhedsrapport
 - *Rådskonklusioner*
KOM-dokument foreligger ikke

- 10) Meddelelse fra Kommissionen om det indre marked
 - *Status/orientering*
KOM(2010) 608

- 11) Rammer for krisehåndtering i den finansielle sektor
 - *Rådskonklusioner*
KOM(2010) 579

- 12) Lån til Irland (lån fra EU27-facilitet samt revision af Irlands henstilling)
 - *Rådshenstilling og rådsbeslutning*
KOM-dokument foreligger ikke

Dagsordenspunkt 12: Lån til Irland (lån fra EU27-facilitet samt revision af Irlands henstilling)

Resumé

Der ventes lagt op til, at ECOFIN træffer beslutning om ydelse af et lån til Irland gennem EU-faciliteten EFSM (den europæiske mekanisme for finansiel stabilisering) som led i det samlede låneprogram til Irland, som der overordnet blev opnået enighed om den 28. november 2010. Det samlede låneprogram til Irland vil være på 85 mia. euro, hvor EU-faciliteten EFSM vil bidrage med 22,5 mia. euro. Låneprogrammet vil derudover være finansieret af IMF, eurolandene og bilaterale lån fra Danmark, UK og Sverige, udover interne irske ressourcer. Låneprogrammet vil i lighed med eksisterende låneprogrammer til andre EU-lande indeholde en række konditionaliteter. For Irlands vedkommende indgår konkrete tiltag vedr. rekapitalisering og omstrukturering af banksektoren, samt betingelser vedr. finanspolitisk konsolidering. Som led i låneprogrammet ventes ECOFIN at revidere den eksisterende EU-henstilling til Irland med henblik på at udsætte Irlands frist for at bringe sit offentlige underskud ned under 3 pct. af BNP fra 2014 til 2015. Beslutningen om ydelsen af lån fra EU-faciliteten samt revision af Irlands henstilling vil ske med udgangspunkt i kommende forslag fra Kommissionen.

Baggrund og indhold

Irland anmodede d. 21. november 2010 de øvrige EU-lande og IMF om låneassistance mhp. at genoprette den finansielle sektor, sikre den finansielle stabilitet og understøtte de offentlige finanser. Den 28. november 2010 blev der opnået overordnet enighed om et program i størrelsesorden 85 mia. euro, hvoraf 50 mia. euro anvendes til at dække den irske stats finansieringsbehov i to år, og 35 mia. euro stilles til rådighed for yderligere kapitalindskud o.l. i irske banker.

Låneprogrammet finansieres via IMF, EU-mekanismen EFSM, eurozone-faciliteten EFSF, samt bilaterale lån fra Danmark, UK og Sverige. Irland vil desuden selv bidrage til programmet med 17,5 mia. euro ved hjælp af overskydende likviditet, som Irland aktuelt har til rådighed fra tidligere statsobligationsudstedelser.

EU-mekanismen EFSM vil konkret bidrage til låneprogrammet til Irland med 22,5 mia. euro, jf. nedenstående fordeling:

Tabel 1	
Fordeling af bidrag til samlet låneprogram	
Forventet samlet programbeløb	85 mia. EUR
Irlands overskydende likviditet	17,5 mia. EUR
IMF's andel, 1/3 af lånebehovet ekskl. Irlands likviditet	22,5 mia. EUR
EU27-facilitet (EFSM), 1/3 af lånebehovet ekskl. Irlands likviditet	22,5 mia. EUR
Eurozone-facilitet (EFSF), forholdsmæssig andel af tilbageværende 1/3	17,7 mia. EUR
Bilaterale lånebilag fra DK, UK og SE, do.	4,8 mia. EUR
- heraf dansk bilateralt lånebidrag	0,4 mia. EUR

Finansieringsbehovet, efter fraregning af Irlands overskydende likviditet, fordeles med 1/3 (22,5 mia. euro) fra IMF og 1/3 (22,5 mia. euro) fra EU-mekanismen EFSM samt 1/3 (22,5 mia. euro) fra summen af lån fra eurolandene gennem EFSF og bilaterale lån fra Danmark, Sverige og UK. Sidstnævnte fordeles mellem de bilaterale långivere og eurolandene forholdsmæssigt efter den fordelingsnøgle, der benyttes i ECB.

De bilaterale långivere yder efter denne nøgle lån for i alt 4,8 mia. euro, mens eurolandene gennem EFSF yder lån for i alt 17,7 mia. euro, i alt 22,5 mia. euro. De tre bilaterale långivere Danmark, UK og Sverige yder således hver især forholdsvis bidrag, der er proportionale med de enkelte eurolandes forholdsvis bidrag gennem EFSF.

Danmarks medvirken i lånepakken

For Danmarks vedkommende indebærer den anvendte fordelingsnøgle et bilateralt lån på ca. 0,4 mia. euro svarende til i størrelsesordenen 3 mia. kr. Til sammenligning bliver UK's og Sveriges bilaterale lån på hhv. ca. 3,8 mia. euro og ca. 0,6 mia. euro.

På linje med alle andre EU-lande deltager Danmark proportionalt i EU-faciliteten EFSM med en andel svarende til andelen af EU-budgettet, dvs. ca. 3,7 mia. kr. i det konkrete låneprogram til Irland, hvor EFSM bidrager med 22,5 mia. euro. Det indebærer imidlertid ikke, at Danmark i forbindelse med lånepakken til Irland konkret skal stille midler til rådighed for EFSM. EFSM's finansiering tilvejebringes ved, at Kommissionen med sikkerhed i EU-budgettet, optager lån på markedet, som genudlånes til Irland. Danmark vil først skulle stille midler til rådighed for EFSM i en situation, hvor Irlands lån fra EFSM ikke tilbagebetales, når disse forfalder i fremtiden, og hvis Kommissionen i denne situation finder det nødvendigt at trække forholdsmæssigt på medlemslandene for den manglende tilbagebetaling.

Derudover yder Danmark også indirekte støtte til lånepakken gennem sit medlemskab af IMF. Heller ikke dette indebærer, at Danmark i forbindelse med lånepakken til Irland konkret skal stille midler til rådighed for IMF svarende hertil. Danmark vil først skulle dække sin andel i en situation, hvor IMF's lån til Irland ikke tilbagebetales, når disse forfalder i fremtiden, og hvis IMF i denne situation finder det nødvendigt at trække forholdsmæssigt på medlemslandene for den manglende tilbagebetaling. I et sådant scenarium, vil Danmarks andel af IMF's lån i forbindelse med det irske låneprogram være ca. 1,3 mia. kr. (hvis der tages udgangspunkt i Danmarks IMF-kvot). IMF råder dog bl.a. over reserver, der i første omgang vil kunne dække udlån, der ikke forfalder som aftalt.

Programperiode, forrentning og timing

I lyset af ubalancerne i den irske økonomi samt behovet for en større omstrukturering, forventes tilbagebetalingen af lånet fordelt over flere år. Det irske låneprogram ventes tilrettelagt inden for en ramme, hvor lånet udbetales over en periode på 3-4 år, og tilbagebetales i en periode, der starter kort efter sidste udbetaling og slutter 10 år efter første udbetaling.

Den præcise forrentning og timing af låneprogrammet til Irland er ikke endeligt fastlagt. For så vidt angår bidragene fra EFSF og EFSM arbejdes indtil videre med en rente til Irland baseret på en markedsreferencerente (f.eks. en interbankrente) i euroområdet med et nærmere specificeret tillæg samt gebyrer. Renten er efter det foreløbigt oplyste fastsat således, at den vil være i samme størrelsesorden som IMF's forrentning, som er sammensat af en række tillæg og gebyrer ovenpå SDR-renten.

Renten for eurolandenes lån til Grækenland var ligeledes IMF-konformt og lå efter det oplyste i størrelsesordenen ca. 5 pct.

Det ventes, at IMF's lånebidrag i overensstemmelse med normal praksis vil have højeste prioritet i forhold til øvrige kreditorer, i en situation, hvor låntageren ikke ville kunne tilbagebetale hele sin gæld. Det er ligeledes muligt, at bidraget via EU-lånemekanismen EFSM vil kunne få en tilsvarende prioritet som IMF. Det forventes, at de bilaterale lån vil have samme prioritet som lånene fra eurolandenes bidrag gennem EFSF.

Overordnede konditionaliteter knyttet til låneprogrammet

Jf. betingelserne for udbetaling af lån under EU-mekanismen EFSM (og i lighed med eksisterende låneprogrammer til andre EU-lande samt IMF-praksis) vil låneprogrammet til Irland indeholde en række nærmere økonomisk-politiske og øvrige betingelser, der skal sikre en holdbar økonomisk og finansiel udvikling i Irland og bidrage til at genoprette den irske stats adgang til at finansiere sig på almindelige markedsvilkår. Der vil være tale om en koordinering af disse konditionaliteter mellem de forskellige bidragsydere til programmet, herunder IMF, EU, eurolandene og de bilaterale donorer. Konditionaliteterne berører følgende temaer:

Den finansielle sektor

Låneprogrammet til Irland vil overordnet være betinget af gennemførelsen af yderligere strukturelle tiltag i den finansielle sektor for at sikre finansiel stabilitet. Irland har over de seneste to år gennemført betydelige rekapitaliseringer af de største irske banker. Det forventes, at en del af låneprogrammet skal anvendes til at rekapitalisere de levedygtige banker og at der også vil blive tale om, at ikke-levedygtige banker afvikles. Desuden er Irland ved at gennemføre en proces, hvor dårlige lån knyttet til især ejendomshandel og byggeri fjernes fra bankernes balance, og flyttes over i et afviklingselskab, med det formål at fremskynde afskrivning af tab og en realistisk værdiansættelse af bankernes udlånsporteføljer. Det ventes at låneprogrammets betingelser vil bygge videre på de hidtidige tiltag, herunder

nedbringelse af bankernes balancer samt omstruktureringer i banksektoren og de enkelte banker for at understøtte en mere robust og levedygtig finansiel sektor. Det ventes at være en grundlæggende præmis, at de konkrete tiltag vil være i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler og de retningslinjer herfor, som er blevet opstillet for offentlige interventioner i den finansielle sektor som led i den aktuelle finansielle krise.

Låneprogrammet ventes at stille 35 mia. euro til rådighed for sådanne tiltag i den finansielle sektor, inkl. Irlands overskydende likviditet på ca. 17,5 mia. euro.

Finanspolitikken

På baggrund af et offentligt underskud på 14,3 pct. af BNP i 2009 har Irland den 2. december 2009 modtaget en henstilling om at bringe det offentlige underskud ned under 3 pct. af BNP senest i 2014 og gennemføre en strukturel stramning af finanspolitikken på gennemsnitligt mindst 2 pct. af BNP om året i perioden fra 2010 til 2014.

Irland gennemførte i budgettet for 2010 en sparepakke på 2,5 pct. af BNP med betydelige reduktioner i offentlige lønninger, offentligt forbrug, social velfærd og offentlige investeringer. Den irske regering har derudover fremlagt en genopretningsplan, der indebærer yderligere finanspolitisk konsolidering på 15 mia. euro i perioden 2011-2014, svarende til 10 pct. af BNP, fordelt på udgiftsreduktioner på 10 mia. euro og øgede indtægter på 5 mia. euro. Konsolideringen planlægges bl.a. gennem moms- og indkomstskatteforhøjelser, og øvrige tiltag på både indtægts- og udgiftssiden. Planen indeholder en "frontloading" af konsolideringen med omkring 6 mia. euro i 2011, svarende til ca. 4 pct. af BNP. Det ventes, at låneprogrammet til Irland som minimum vil være betinget af en finanspolitisk konsolidering i denne størrelsesorden, og at den planlagte konsolidering konkretiseres yderligere og implementeres effektivt.

Eftersom Irland har gennemført effektive tiltag til strukturelle budgetforbedringer i overensstemmelse med den eksisterende henstilling, og Irland har oplevet en uventet negativ økonomisk udvikling med ugunstige effekter på de offentlige finanser, forventes Kommissionen at fremsætte forslag om, at ECOFIN reviderer den eksisterende EU-henstilling til Irland med henblik på at udsætte Irlands frist for at bringe det offentlige underskud ned under 3 pct. af BNP fra 2014 til 2015. Det er muligt, at det gennemsnitlige årlige strammingskrav øges som modstykke.

Tiltag rettet mod beskæftigelse og vækst

Den irske regerings genopretningsplan indeholder desuden initiativer for at øge konkurrencen, og initiativer vedr. reform af social- og arbejdsmarkedspolitikken o.l., for at øge beskæftigelse og vækst, som ligeledes er en del af låneprogrammets konditionaliteter.

Nærmere om de enkelte finansieringsværktøjer

Låneprogrammet til Irland benytter for første gang de nye EU- og eurozone-lånefaciliteter, som blev oprettet på det ekstraordinære ECOFIN d. 9.-10. maj 2010 som beredskab til håndtering af offentlige gældskriser i eurolandene. Beredskabet blev etableret på baggrund af den fortsatte markedsuro efter ydelsen af et konkret låneprogram på 110 mia. euro fra eurolandene og IMF til Grækenland. Beredskabet består i etablering af dels en EU-lånemekanisme (den europæiske mekanisme for finansiel stabilisering – EFSM), med en låneramme på 60 mia. euro, og dels en midlertidig eurozone-lånefacilitet (den europæiske facilitet for finansiel stabilitet – EFSF), med en låneramme på 440 mia. euro. Etableringen af disse faciliteter blev ved samme lejlighed suppleret med en tilkendegivelse fra IMF om at stille yderligere op til 250 mia. euro til rådighed.

EU-lånemekanismen EFSM på 60 mia. euro udgør et EU27-instrument, som giver Kommissionen adgang til at optage lån på markedet, som efterfølgende videreudlånes. EFSM er således sammenlignelig med EU-betalingsbalancefaciliteten for ikke-eurolande, der har en låneramme på 50 mia. euro, hvoraf i alt 15 mia. euro er blevet anvendt til udlån til hhv. Letland, Ungarn og Rumænien. Dog vil udlån fra EFSM være pålagt en mer-rente sammenlignet med den rente, Kommissionen kan optage lån til på markedet, mens dette ikke er tilfældet for betalingsbalancefaciliteten. Desuden kan betalingsbalancefaciliteten alene yde lån til ikke-eurolande, mens EFSM kan yde lån til både eurolande og ikke eurolande. I forbindelse med etableringen af EFSM blev det fra Kommissionens side oplyst, at EFSM's låneramme på i alt 60 mia. euro inkluderede de ubrugte midler på 35 mia. euro fra betalingsbalancefaciliteten. De aktuelle oplysninger er imidlertid, at EFSM's låneramme på 60 mia. euro er i tillæg til rammen på 50 mia. euro i den eksisterende betalingsbalancefacilitet. Dette blev præciseret af Kommissionen overfor finansministrene på mødet den 28. november 2010. En fælles begrænsning for udbetalingerne er dog, at eventuelle udlån under den nye EU-facilitet på 60 mia. euro – sammen med udlån under betalingsbalancefaciliteten på 50 mia. euro – under alle omstændigheder ikke kan medføre indirekte sikkerhedsstillelse fra medlemslandene for forfaldne afdrag og renter, som for et givent år overskrider den disponible margin på EU-budgettet, som udgøres af forskellen mellem betalingsbevillingerne i den finansielle programmering og det maksimale beløb, EU kan opkræve af medlemsstaterne (fra 1. januar 2010 i alt 1,23 pct. af den samlede bruttonationalindkomst). I 2010 udgør denne margin ca. 22 mia. euro.

Eurozone-lånefaciliteten EFSF på 440 mia. euro udgør til sammenligning en mellemstatslig facilitet alene med deltagelse af eurolandene mhp. ydelse af lån til eurolande. EFSF kan optage lån i markedet til genudlån på basis af garantier eller lån ydet forholdsmæssigt fra de enkelte eurolande. Ydelse af lån besluttet ved enstemmighed mellem eurolandene på basis af et samlet program med konditionaliteter på samme måde som for EFSM.

Hjemmelsgrundlag

EFSM's lån til Irland, som del af det samlede låneprogram, er hjemlet i forordningen, der etablerer EFSM, vedtaget den 9.-10. maj 2010.

Ifølge forordningen træffer Rådet på forslag fra Kommissionen og på baggrund af et samlet program for økonomisk genopretning i det pågældende medlemsland udarbejdet under inddragelse af Kommissionen og ECB, beslutning med kvalificeret flertal om ydelsen af lånet, de økonomisk-politiske betingelser for lånet, samt løbetiden og de øvrige betingelser for lånet eller kreditfaciliteten.

Vedtagelsen af henstillinger om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør inden for en given frist har hjemmel i TEUF artikel 126, stk. 7.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke konsulteres om udbetalinger under EFSM, men skal efterfølgende orienteres om låneprogrammet.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Danmark deltager i EU-faciliteten EFSM, svarende til Danmarks andel af EU-budgettet. Det svarer til ca. 3,7 mia. kr. i det konkrete låneprogram til Irland efter den ventede fordeling af finansieringen, der indebærer, at EFSM yder lån for 22,5 mia. euro.

Det indebærer imidlertid ikke, at Danmark i forbindelse med lånepakken til Irland konkret skal stille midler til rådighed for EFSM. EFSM's finansiering tilvejebringes ved, at Kommissionen med sikkerhed i EU-budgettet, optager lån på markedet, som genudlånes til Irland. Danmark vil først skulle stille midler til rådighed for EFSM i en situation, hvor Irlands lån fra EFSM ikke tilbagebetales, når disse forfalder i fremtiden, og hvis Kommissionen i denne situation finder det nødvendigt at trække forholdsmæssigt på EU-landene for den manglende tilbagebetaling. Denne risiko afspejles imidlertid i en mer-rente i forhold til Kommissionens låneomkostninger.

Derudover vil Danmarks bilaterale lån til Irland kunne have statsfinansielle konsekvenser i en situation, hvor Irlands lån ikke tilbagebetales.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Ydelsen af lånet til Irland, herunder bidraget fra EFSM, vurderes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser gennem en understøttelse af den finansielle stabilitet i EU.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om et låneprogram for Irland med bidrag fra EU-lånemekanismen EFSM har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen støtter ydelsen af et EFSM-lån i størrelsesordenen 22,5 mia. euro til Irland, som led i et samlet låneprogram medfinansieret af IMF og lån fra eurolandene gennem disses lånefacilitet (EFSF) samt bilaterale lån fra Danmark, UK og Sverige.

Regeringen støtter indholdet af låneprogrammet, herunder at programmet understøtter en tilpas hurtig og ambitiøs udvikling mod en holdbar økonomisk politik for Irland, særligt en styrkelse af de irske offentlige finanser.

Regeringen støtter den ventede revidering af Irlands henstilling med henblik på at udsætte Irlands frist for at bringe sit offentlige underskud ned under 3 pct. af BNP fra 2014 til 2015, idet en udskydelse af fristen til 2015 kan styrke konsolideringsplanernes troværdighed.

Andre landes holdning

Der ventes generel opbakning til ydelsen af et EFSM-lån til Irland, der ventes at udgøre i størrelsesordenen 22,5 mia. euro, som led i et samlet låneprogram. Der ventes ligeledes generel opbakning til at revidere henstillingen til Irland med henblik på at udskyde Irlands frist for at bringe sit offentlige underskud ned under 3 pct. af BNP fra 2014 til 2015.